

Vietējā ģeodēziskā tīkla noteikumu piemērošanas kārtība un uzturēšana

Rīgas plānošanas reģions, Ropaži 2012.gada 27. novembris

Vecākais eksperts ģeodēzijas jautājumos Ivars Aleksejenko

Vietējās pašvaldības pirmreizējo vietējā tīkla apzināšanu un izvērtēšanu, kuras ietvaros pārbauda ģeodēzisko punktu atbilstību šo noteikumu [4.punktā](#) minētajām prasībām, nodrošina ne vēlāk kā līdz 2013. gada 31.decembrim.

Vietējā ģeodēziskā tīkla sakārtošanas darbus veic pakāpeniski izpildot posmu pēc posma sadarbojoties pašvaldībām – sertificētām personām – aģentūrai.

Atbilstoši Vietējā tīkla sakārtošanas procesam ir uzrakstīti noteikumi- no apzināšanas līdz informācijas aprītei.

Vietējā tīkla uzturēšana ietver:

- vietējā tīkla apzināšanu un izvērtēšanu;
- vietējā tīkla pilnveidošanu (tai skaitā ģeodēzisko punktu ierīkošanu);
- vietējā tīkla mērījumus;
- vietējā tīkla pārraudzību;
- vietējā tīkla informācijas apriti.

Mērķis vietās, kurās ir nepieciešams vietējais ģeodēziskais tīkls, iegūt korektu ģeotelpisko informāciju.

1. Posms apzināšana un izvērtēšana

- 1) Kas veiks darbības- pašvaldība noteiktā persona vai tas tiek deleģēts (sertificēta persona vai augstas detalizētības topogrāfiskās informācijas uzturētāji);
- 2) Visas iespējamās informācijas ieguve par Vietējo tīklu pašvaldības teritorijā (dati no Aģentūras, pašvaldības rīcībā esošie, no sertificētām personām un citi) tas ir kartogrāfiskie materiāli, punktu novietojumu shēmas, koordinātu un augstumu saraksti, nepabeigti pārskati u.tml.;
- 3) Visu vietējām tīklam piederīgo punktu apsekošana dabā – nivelēšanas (N3 un N4), triangulācijas (T1-T4), globālās pozicionēšanas G3, poligonometrijas un citi atbilstoši nostiprināti punkti. Nostiprinājumu veidi varbūt grunts reperis, sienas marka vai reperis, grunts zīme un cietā seguma.

4) Apsekošanas laikā sastāda iznīcināšanas aktus un apsekošanas kartītes. Papildus lietderīgi norādīt punktu tālākās ģeodēziskās izmantošanas iespējas (var mērīt ar globālo pozicionēšanu, ir redzamība uz blakus punktu, kāda ir piekļuves iespēja u.tml). Izvērtēšanā ņem vērā arī esošo un perspektīvo apbūvi un teritorijas plānojumu;

5) Izvērtē ģeodēzisko punktu precizitātes atbilstību 4. punktam:

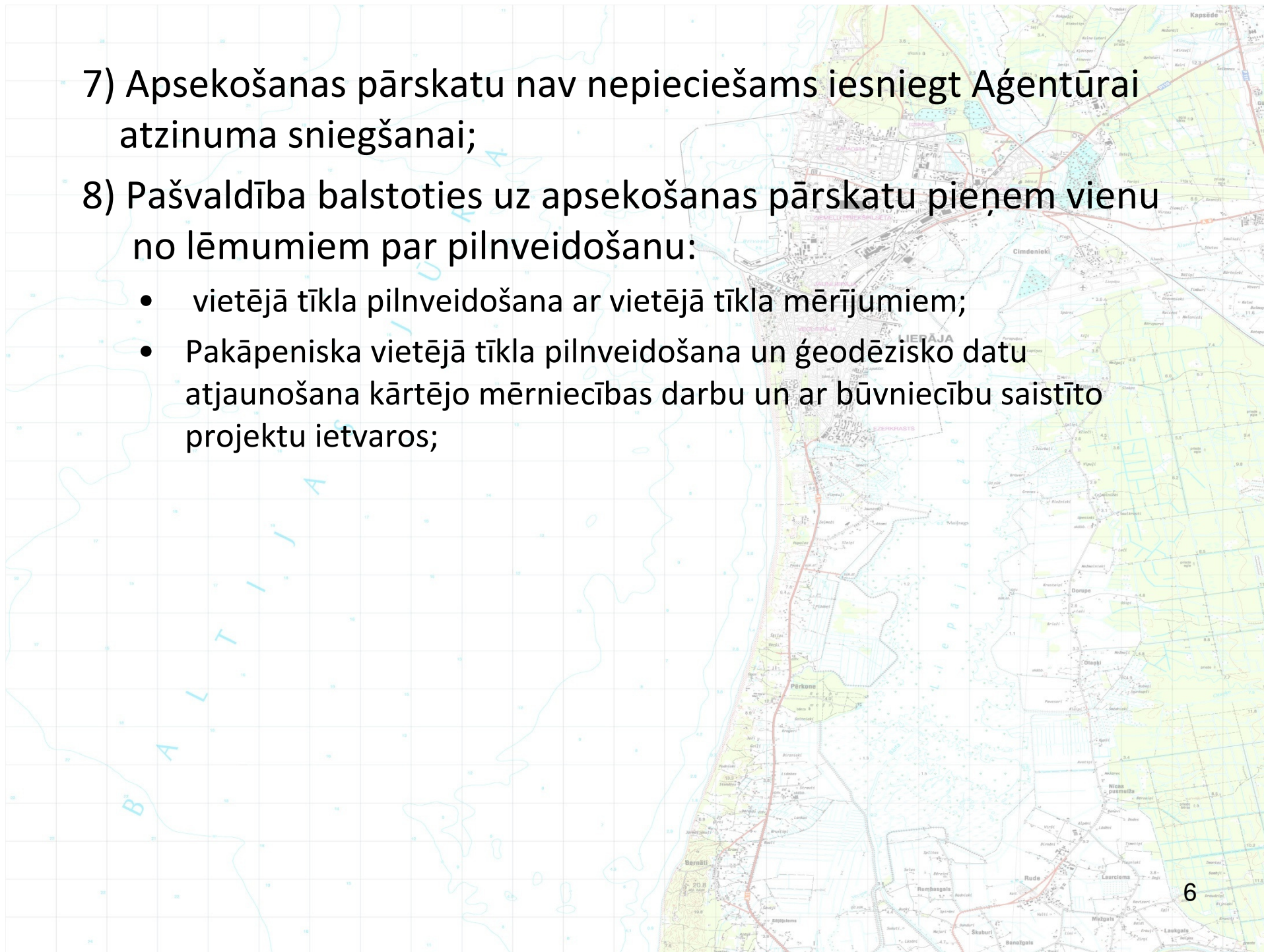
- Nepieciešamības, gadījumos veic ģeodēzisko kontrolmērījumus;
- Pamatojoties uz pieejamiem materiāliem, ja nav veikta ģeodēzisko datu atjaunošana pēc 1991. gada, tad nav iegūstami materiāli pierādījumi par precizitātes atbilstību 4.punktam;

6) Ja ir veikta ģeodēzisko datu atjaunošana pēc 1991. gada un ir pieejami materiāli pierādījumi tie iesniedzami atbilstoši noteikumu 14. un 15. punktos minētajai kārtībai;

7) Apsekošanas pārskatu nav nepieciešams iesniegt Aģentūrai atzinuma sniegšanai;

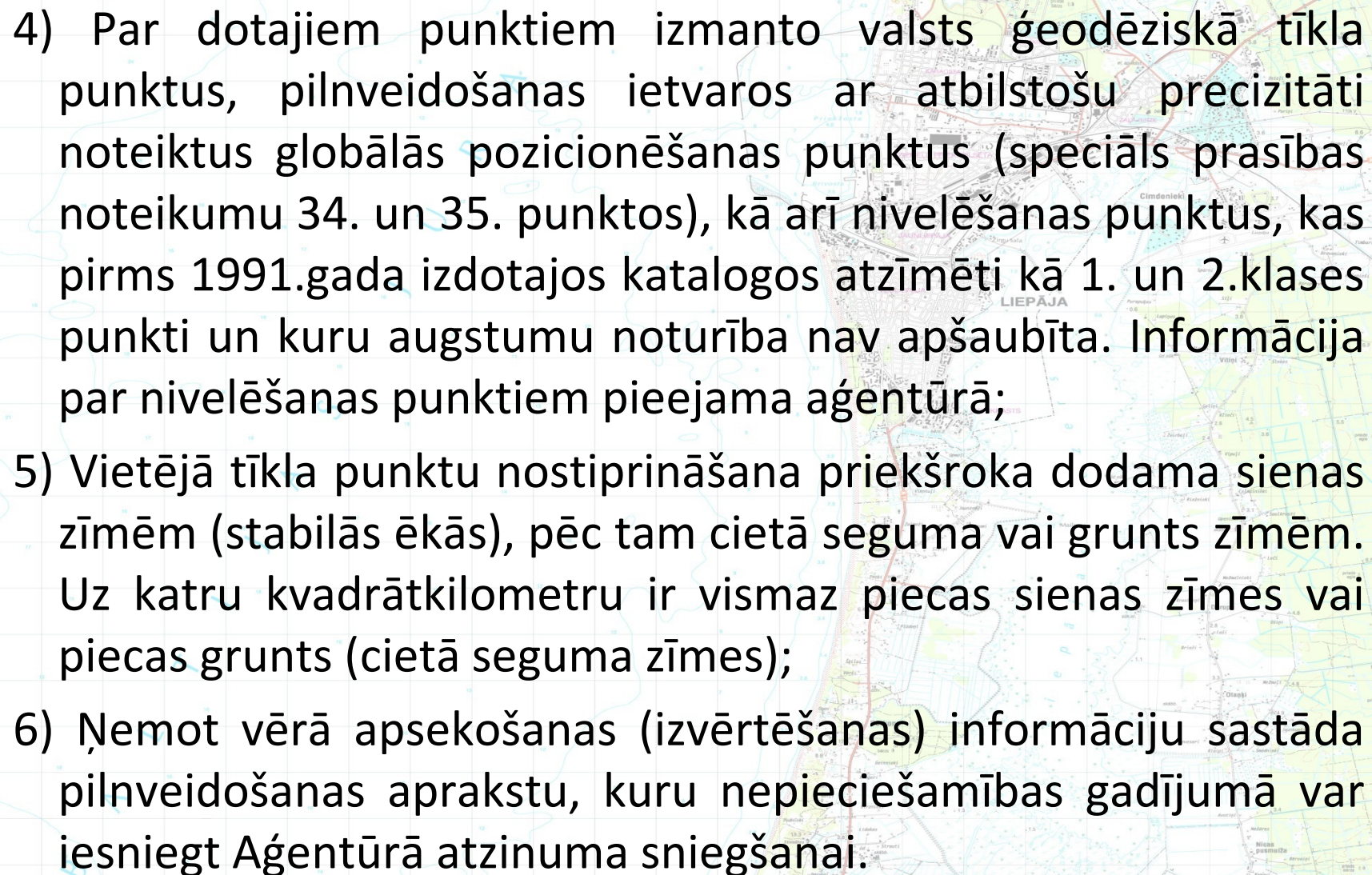
8) Pašvaldība balstoties uz apsekošanas pārskatu pieņem vienu no lēmumiem par pilnveidošanu:

- vietējā tīkla pilnveidošana ar vietējā tīkla mērījumiem;
- Pakāpeniska vietējā tīkla pilnveidošana un ģeodēzisko datu atjaunošana kārtējo mērniecības darbu un ar būvniecību saistīto projektu ietvaros;

2. Posms pilnveidošana –apraksta sastādīšana

- 1) Kas veiks darbības- pašvaldība noteiktā persona vai tas tiek deleģēts (sertificēta persona vai augstas detalizētības topogrāfiskās informācijas uzturētāji). Ieteicams, personas kam ir gan darbam atbilstošas iemaņas, gan aprīkojums;
- 2) Tikai tajās vietās, kurās ir nepieciešamība pēc vietējā tīkla blīvas apbūves teritorijās, nākotnes apbūves teritorijā, pie autoceļiem. Nav ieteicams veidot vietējo tīklu vietās, kurās nav plānota apbūve vai teritorijas attīstība;
- 3) Vietējais ģeodēziskais tīkls jābalsta uz vismaz trim valsts ģeodēziskā tīkla punktiem. Precizitātes novērtējumā, reālistiski jāņem vērā valsts tīklu noteikšanas precizitāte;

-
- 4) Par dotajiem punktiem izmanto valsts ģeodēziskā tīkla punktus, pilnveidošanas ietvaros ar atbilstošu precizitāti noteiktus globālās pozicionēšanas punktus (speciāls prasības noteikumu 34. un 35. punktos), kā arī nivelēšanas punktus, kas pirms 1991.gada izdotajos katalogos atzīmēti kā 1. un 2.klases punkti un kuru augstumu noturība nav apšaubīta. Informācija par nivelēšanas punktiem pieejama aģentūrā;
 - 5) Vietējā tīkla punktu nostiprināšana priekšroka dodama sienas zīmēm (stabilās ēkās), pēc tam cietā seguma vai grunts zīmēm. Uz katru kvadrātkilometru ir vismaz piecas sienas zīmes vai piecas grunts (cietā seguma zīmes);
 - 6) Ņemot vērā apsekošanas (izvērtēšanas) informāciju sastāda pilnveidošanas aprakstu, kuru nepieciešamības gadījumā var iesniegt Aģentūrā atzinuma sniegšanai.

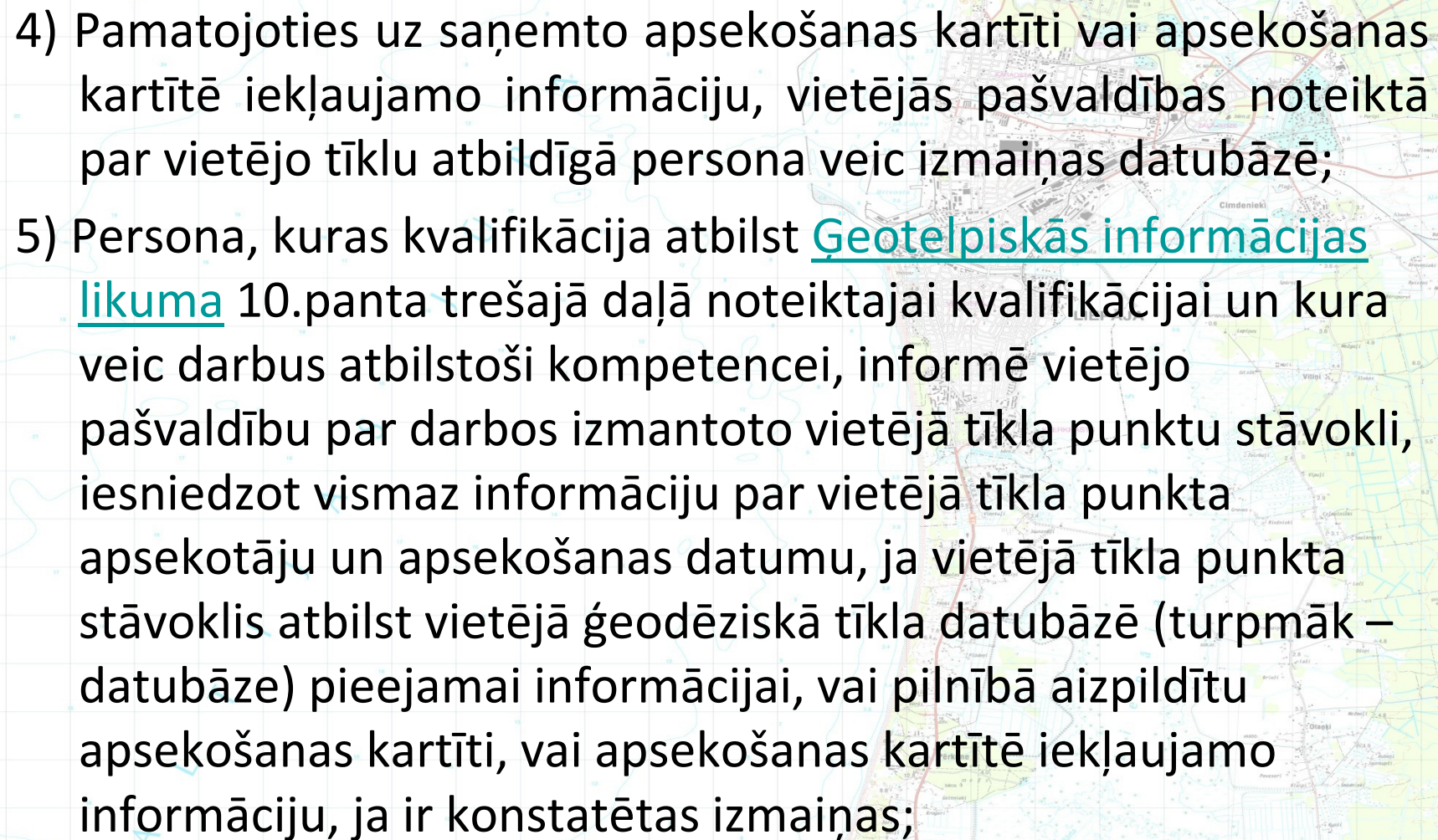
3. Posms pilnveidošana - ģeodēziskie mērījumi

- 1) Kas veiks darbības- pašvaldība noteiktā persona vai tas tiek deleģēts (sertificēta persona vai augstas detalizētības topogrāfiskās informācijas uzturētāji). Ieteicams, personas kam ir gan darbam atbilstošas iemaņas, gan aprīkojums;
- 2) Nosaka dotos punktus, attālums starp dotajiem punktiem pieļaujams līdz 1 km blīvas apbūves teritorijā un līdz 2 km skrajas apbūves teritorijā (standartnovirze pret valsts tīklu 10 (15) mm koordinātām un ģeodēziskajam (elipsoidālajam) augstuma. 7 mm normālajam augstumam);
- 3) Ja, pilnveidojot vietējo tīklu, paaugstinājumus nosaka, izmantojot trigonometrisko nivelēšanu, ieteicamais vizūras garums ir līdz 150 m, pieļaujama – līdz 200 m;
- 4) Mērījumiem izvēlas metodes un instrumentus, kas nodrošina Vietējā tīkla noteikumos noteiktās precizitātes prasības: 4., 34., 35., 41. un 42. punktos;

- 5) Tahimetrijai izmanto triju loka sekunžu un augstākas precizitātes instrumentus, lai nodrošinātu leņķisko precizitāti un korektu paaugstinājumu noteikšanu. Mērījumus īpaši rūpīgi jāveic tiešu zemes virskārtas vibrāciju izraisošu objektu tuvumā (ceļi, dzelzceļi, rūpnīcas u.tml.);
- 6) Sastāda pilnveidošanas pārskatu un vienu eksemplāru iesniedz atzinuma sniegšanai Aģentūrā;

4. Posms pārraudzība

- 1) Pašvaldība nodrošina nekustamā īpašuma īpašnieku informēšanu par nepieciešamību saglabāt vietējā tīkla punktus;
- 2) Ja plānota saimnieciskā darbība vietējā tīkla punkta aizsargjoslā, darbības veicējam vai pasūtītājam plānotās darbības iepriekš jāaskaņo ar vietējās pašvaldības noteiktu par vietējo tīklu atbildīgo personu. Ja vietējā tīkla punkts tiek iznīcināts, jauna ģeodēziskā punkta ierīkošanas un vietējā tīkla segmenta pilnveidošanas izmaksas sedz persona, kura pasūtījusi vai veikusi;
- 3) Vietējā tīkla punktu atkārtoti apseko ne retāk kā reizi četros gados, aizpildot apsekošanas kartīti;

-
- 4) Pamatojoties uz saņemto apsekošanas kartīti vai apsekošanas kartītē iekļaujamo informāciju, vietējās pašvaldības noteiktā par vietējo tīklu atbildīgā persona veic izmaiņas datubāzē;
- 5) Persona, kuras kvalifikācija atbilst [Geotelpiskās informācijas likuma](#) 10.panta trešajā daļā noteiktajai kvalifikācijai un kura veic darbus atbilstoši kompetencei, informē vietējo pašvaldību par darbos izmantoto vietējā tīkla punktu stāvokli, iesniedzot vismaz informāciju par vietējā tīkla punkta apsekotāju un apsekošanas datumu, ja vietējā tīkla punkta stāvoklis atbilst vietējā ģeodēziskā tīkla datubāzē (turpmāk – datubāze) pieejamai informācijai, vai pilnībā aizpildītu apsekošanas kartīti, vai apsekošanas kartītē iekļaujamo informāciju, ja ir konstatētas izmaiņas;

7) Ģeodēziskā punkta ierīkošanu saskaņo ar tā nekustamā īpašuma īpašnieku vai tiesisko valdītāju, kurā punkts tiek ierīkots, un paraksta aktu par ģeodēziskā punkta ierīkošanu. Vienu akta eksemplāru nodod nekustamā īpašuma īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam, bet otru uzglabā vietējā pašvaldībā.

8) Vietējā tīkla punktu atzīst par iznīcinātu, ja:

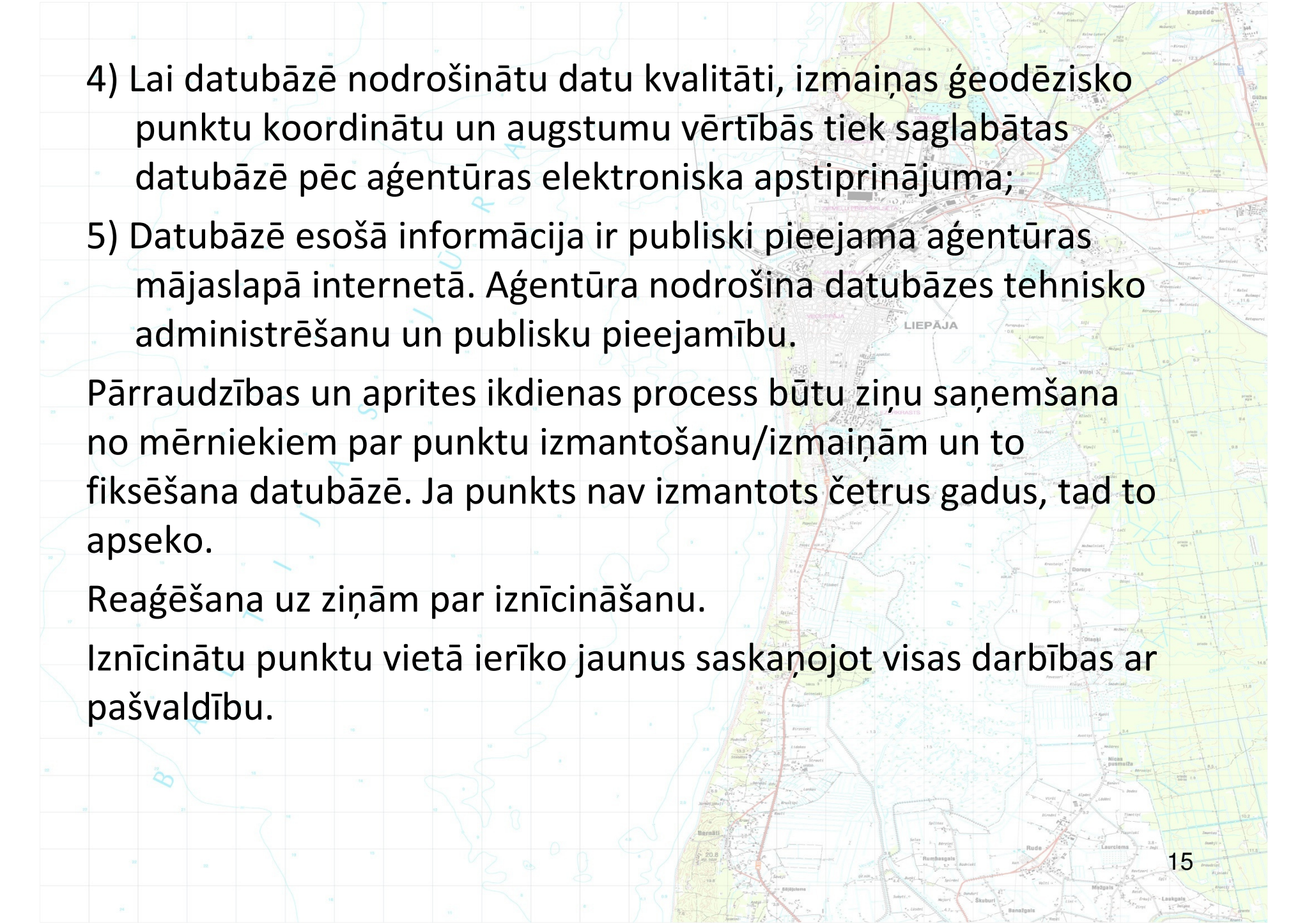
- tas atrodas zem cietā seguma;
- zīmes centrs ir izrakts, izlauzts vai citādi bojāts un nav piemērots ģeodēzisko raksturlielumu glabāšanai.

9) Vietējā tīkla punktu atzīmē datubāzē kā iznīcinātu pēc tam, kad vietējās pašvaldības noteiktā par vietējo tīklu atbildīgā persona akceptējusi iznīcināšanas aktu.

7. un 8. punkts jāņem vērā veicot apsekošanas un pilnveidošanas darbus.

5. Posms informācijas aprīte

1. Vietējā pašvaldība nodrošina pastāvīgu datubāzē esošās informācijas aktualizāciju un uzturēšanu. Par vietējā tīkla apsekošanas un pilnveidošanas procesā datubāzē uzkrātās informācijas (izņemot pilnveidotā vietējā tīkla ģeodēzisko punktu koordinātu un augstumu vērtības) patiesumu ir atbildīga vietējā pašvaldība;
2. Izmaiņas datubāzē ievada vietējās pašvaldības noteiktā par vietējo tīklu atbildīgā persona;
3. Ģeodēzisko punktu koordinātu un augstumu izmaiņas datubāzē ievada, tikai pamatojoties uz pašvaldības apstiprinātu vietējā tīkla pilnveidošanas pārskatu vai uz šo noteikumu [13.punktā](#) minētajiem ģeodēzisko punktu precizitāti apstiprinošiem ģeodēzisko darbu pārskatiem, par kuriem aģentūra ir sniegusi pozitīvu atzinumu.

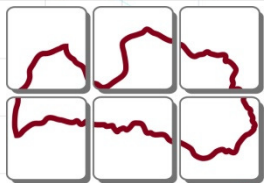
-
- 4) Lai datubāzē nodrošinātu datu kvalitāti, izmaiņas ģeodēzisko punktu koordinātu un augstumu vērtībās tiek saglabātas datubāzē pēc aģentūras elektroniska apstiprinājuma;
- 5) Datubāzē esošā informācija ir publiski pieejama aģentūras mājaslapā internetā. Aģentūra nodrošina datubāzes tehnisko administrēšanu un publisku pieejamību.

Pārraudzības un aprites ikdienas process būtu ziņu saņemšana no mērniekiem par punktu izmantošanu/izmaiņām un to fiksēšana datubāzē. Ja punkts nav izmantots četrus gadus, tad to apseko.

Reagēšana uz ziņām par iznīcināšanu.

Iznīcinātu punktu vietā ierīko jaunus saskaņojot visas darbības ar pašvaldību.

Jautājumu diskusijas laikā!

LATVIJAS ĢEOTELPISKĀS
INFORMĀCIJAS AĢENTŪRA

lv.ars.aleksejenko@lgia.gov.lv

mob. 26165678